

NOVAS PENZOL

Número 18 - abril de 2018

MARÍA VICTORIA MORENO: SEMPRE ADIANTE

María Victoria Moreno Márquez (Valencia de Alcántara, 1939- Pontevedra, 2005). Viviu en Pontevedra dende 1963.

Apasionada do ensino e da literatura, desenvolveu un labor fundamental e comunmente estimado en ambos os campos. Está considerada como precursora da literatura infantil e xuvenil en galego. Publica *Mar adiante* en 1973 e *Anagnórise*, novela incluída na prestixiosa Listaxe de Honra do IBBY, en 1988. Para situar temporalmente estas obras hase ter en conta que os membros da coñecida como Xeración Lamote comezan a publicar literatura infantil e xuvenil cara a fins da década dos oitenta. É autora de narrativa, poesía e ensaio, mais tamén tradutora, co-directora da colección Árbore de literatura infantil da editorial Galaxia, dinamizadora cultural e libreira.

A Real Academia Galega acordou dedicarlle o Día das Letras Galegas do ano 2018.

Dende o 17 de maio unha rúa de Pontevedra levará o seu nome. E tamén neste 2018 o Concello de Pontevedra e a editorial Urco crearon o *Premio María Victoria Moreno de Literatura Xuvenil*.

Con este número 18 de *Novas Penzol* sumámonos ao recoñecemento persoal e literario de María Victoria Moreno e damos a coñecer os fondos que da súa obra e sobre a súa obra dispón a Biblioteca Penzol e a Biblioteca Fernández del Riego.

Agradezo a colaboración do persoal da Fundación Penzol na elaboración deste boletín.

Saúdos cordiais

Silvestre Gómez Xurxo

Responsábel de Novas Penzol

BIBLIOTECA PENZOL E BIBLIOTECA FERNÁNDEZ DEL RIEGO
MARIA VICTORIA MORENO, AUTORA
 monografías

- Mar adiante** : (Historias de nenos pra nenos) / Mª Victoria Moreno Márquez; presentación por Xesús Alonso Montero. Sada : Ediciós do Castro, 1973. Sign.: 36/50.
- Mar adiante** / Mª Victoria Moreno ; ilustracións de Araceli Liste ; presentación por Xesús Alonso Montero. Sada : Ediciós do Castro, 1973. Sign.: 31/135.
- Os Novísimos da poesía galega = Los novísimos de la poesía gallega** / Selección, traducción, prólogo y notas de María Victoria Moreno Márquez. Madrid : Akal, 1973. Sign.: 26/222.
- Situación do texto no seu marco** / Mª Victoria Moreno Márquez. En: *Actas das primeiras Xornadas da Lingua Galega no Ensino : celebradas en Santiago de Compostela, nos días 5, 6 e 7 de Marzo de 1984* / organizadas pola Dirección Xeral de Política Lingüística da Consellería de Educación e Cultura. Santiago de Compostela : Xunta de Galicia, Dirección Xeral de Política Lingüística, 1984. P. 218-234. Sign.: 34/106.
- Literatura século XX : iniciación universitaria** / Mª Victoria Moreno, Xesús Rábade. Vigo : Galaxia ; Madrid : SM, 1985. Sign.:55/45.

- A Festa no faiado** / Mª Victoria Moreno ; ilustracións de Lola Blázquez. Vigo : Galaxia, 1986. Sign.: 47/234.
- Leonardo e os fontaneiros** / María Victoria Moreno ; ilustracións: M^a do Carme Salgado. Vigo : Galaxia ; Madrid : SM, 1986. Sign.: 47/282.
- Anagnórise** / María Victoria Moreno. Vigo : Galaxia, 1988. Sign.: 47/94.
- O Cataventos** / María Victoria Moreno ; debuxos, Carme Peris. Barcelona : Sotelo Blanco, 1989. Sign.: 47/25.
- Leonardo e os fontaneiros** / María Victoria Moreno ; ilustracións de Fran Jaraba. Vigo : Galaxia, 1990. Sign.: 47/122.

- As Linguas de España** / María Victoria Moreno. Santiago de Compostela : Consellería de Cultura e Xuventude, Dirección Xeral de Cultura, 1991. Sign.: 20/361.
- Verso e prosa** / María Victoria Moreno. Santiago de Compostela : Consellería de Cultura e Xuventude, Dirección Xeral de Cultura, 1991. Sign.: 20/367.
- Literatura : 3º BUP** / Xesús Rábade Paredes, Mª Victoria Moreno Márquez, Luis Alonso Girgado. Vigo : Galaxia ; Madrid : SM, 1991. Sign.: LIT-GAL-2.
- Querida avoa** / María Victoria Moreno. Vigo : Asociación de Funcionarios para a Normalización Lingüística, 1992. Sign.: C-345/3.
- S.O.S.** / Mª Victoria Moreno. En: *Contos de bogano* / Paco Martín, Helena Villar Janeiro, Mª Victoria Moreno, Agustín Fernández Paz, Xoán López Domínguez ; coordinación GALIX. Santiago de Compostela, 1992. P. 47-63. Sign.: C-365/11.
- Anagnórise** / María Victoria Moreno. Vigo : Galaxia, 1993. Sign.: 47/95.
- Leonardo e os fontaneiros** / María Victoria Moreno ; ilustracións Manuel Uhía. Vigo : Galaxia, 1993. Sign.: 47/123.
- Pan con chocolate** / Mª Victoria Moreno. En : *Relatos para un tempo novo* / Xoán Babarro, Agustín Fernández Paz, Mª Victoria Moreno ; ilustracións Miguelanxo Prado. Santiago de Compostela : Consellería de Cultura e Xuventude, Dirección Xeral de Cultura, 1993. Sign.: 27/385.
- Anagnórise** / María Victoria Moreno. Vigo : Galaxia, 1994. Sign.:138/11.
- Discurso pronunciado por Xesús Alonso Montero no acto en que recibiu o Pedrón de Ouro** / por María Victoria Moreno Márquez. En: *Comentarios de textos populares e de masas* / edición de Claudio Rodríguez Fer. Vigo : Edicións Xerais de Galicia, 1994. P. 119-143. Sign.:45/42.
- Leonardo e os fontaneiros** / María Victoria Moreno ; ilustracións Manuel Uhía. Vigo : Galaxia, 1996. Sign.:47/441.
- Anagnórise** / María Victoria Moreno. Vigo : Galaxia, 1997. Sign.:41/197.
- ¿E haberá tirón de orellas?** /María Victoria Moreno ; ilustracións, Carme Peris. Vigo : Galaxia, imp. 1997. Sign.:47/453.
- Izen baten vila** [Anagnórise. Euskera] / María Victoria Moreno ; itzultzailea, Joxemari Azurmendi. Donostia : Elkar, 1997. Sign.: FR-78/359.
- ¡Xa non teño medo!** / Mª Victoria Moreno ; ilustracións, Manolo Uhía. Santiago de Compostela : Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, Dirección Xeral de Política Lingüística, 1998. Sign.: 47/566(8).
- Leonardo e os fontaneiros** / María Victoria Moreno ; ilustracións Manuel Uhía. Vigo : Galaxia, 1999. Sign.: 47/509.
- Guedellas de seda e liño** / María Victoria Moreno. Vigo : Galaxia, imp. 1999. Sign.:32/257.
- A Brétema** / María Victoria Moreno ; ilustracións de Xaime Asensi. Vigo : Ir Indo, 1999. Sign.: FR-91/78.
- Anagnórise** / María Victoria Moreno. A Coruña : La Voz de Galicia, 2002. Sign.:10/28.
- Entrevista a María Victoria Moreno** / María Victoria Moreno. Por Martiño Suárez. En: *Crítica e autores : artigos e entrevistas publicados en La Voz de Galicia*. A Coruña : La Voz de Galicia, 2002. P. 402-405. Sign.: 10/187.
- Diario da luz e a sombra** / María Victoria Moreno. Vigo : Edicións Xerais de Galicia, 2004. Sign.: 143/29.

- Eu conto, ti cantas...** / María Victoria Moreno ; ilustracións de Manolo Uhía. Vigo : Edicións Xerais de Galicia, 2005. Sign.: 19/382.
- Onde o aire non era brisa.** / María Victoria Moreno. Vigo : Galaxia , 2009. Sign.: 137/88.
- ¿Escritora alófona eu?** / María Victoria Moreno Márquez. En: *Congreso de Poetas Alófonos en Lingua Galega (1º. 1993. Santiago de Compostela). Poetas alófonos en lingua galega : actas do I Congreso : Santiago de Compostela, abril de 1993* / Xesús Alonso Montero, Xosé M. Salgado (ed.). Vigo : Galaxia, 1994. P. 107-111. Sign.: 40/121.
- Carta de amor** / María Victoria Moreno. En: *Carlos Casares, a semente aquecida da palabra* / coordinadores, Francisco Díaz-Fierros Viqueira, Henrique Monteagudo. Santiago de Compostela : Consello da Cultura Galega, 2003. P. 59. Sign.: 58/8.
- No deixéis que muera vuestra lingua...** : (15-9-1973) : [artigo do "Diario de Pontevedra"] / María Victoria Moreno Márquez. En: *Encuesta mundial sobre la lengua y la cultura gallegas* / enquisa e edición de Xesús Alonso Montero. Santiago de Compostela : Alvarellos, 2008. P. 238-240. Sign.: 26/226.
- Do faro cóntase que o fixo o mesmo sol ... = Deth far se conde que la hec eth madeish solei ...** / María V. Moreno Márquez ; tradución ao aranés, Frederic Vergés, Jusep Loi Sans. En: *Urbi et orbi : dende o galego para o mundo* / editores, Salvador Castro Otero, Henrique Harguindey Banet, Xosé Martínez García, Ramón Rocamonde Gómez. [Pontevedra?] : Idea Gráfica Profesional, 2011. P. 76-77. Sign.: 140/166.

BIBLIOTECA PENZOL E BIBLIOTECA FERNÁNDEZ DEL RIEGO
MARIA VICTORIA MORENO, AUTORA
 revistas

En **FADAMORGANA** . Sign.: RG-569

-*María Victoria Moreno : estou a escribir contrarreloxo* : entrevista / texto X. A. Neira Cruz.
 N. 3 (dec. 1999) ; p. 12-16.

En **MADRYGAL**. Sign.: RG-578

-*"Danza da lúa en Santiago", suxerencias para unha aproximación a Federico García Lorca, poeta galego (1985)* / María Victoria Moreno ; e unha nota introdutoria non innecesaria por Xesús Alonso Montero.
 Vol. 18 (2015) ; p. 163-173.

BIBLIOTECA PENZOL E BIBLIOTECA FERNÁNDEZ DEL RIEGO
MARIA VICTORIA MORENO, TRADUTORA

-**Gardella, María Àngels**

Os Ollos do dragón / M. Àngels Gardella ; ilustracións de Miguel Docampo ; tradutora: Mª Victoria Moreno. Vigo : Galaxia, 1989. Sign.: 47/108.

-**Janer Manila, Gabriel**

Isto que ves é o mar / Gabriel Janer Manila ; ilustracións de Pepe Carreiro ; tradutora: Mª Victoria Moreno. Vigo : Galaxia, 1989. Sign.: 47/107.

-Andersen, Hans Christian

As Mazás da prosperidade / H. C. Andersen ; ilustracións M^a Fe Quesada ; versión galega: Mª Victoria Moreno. Vigo : Galaxia, 1991. Sign.: 47/217.

-Pedrolo, Manuel de

Mecanoscrito da segunda orixe / Manuel de Pedrolo ; tradutora: Mª Victoria Moreno. Vigo : Galaxia, 1989. Sign.: 47/104.

**BIBLIOTECA PENZOL E BIBLIOTECA FERNÁNDEZ DEL RIEGO
OBRAS SOBRE MARÍA VICTORIA MORENO**
monografías

Acuña, X. Enrique

-*Sen moralinas entorpecedoras* / En: *Crítica e autores : artigos e entrevistas publicados en La Voz de Galicia*. A Coruña : La Voz de Galicia, 2002. P. 399-400. Sign.: 10/187.

Casalderrey, Fina e Alexandre, Marilar

-*María Victoria Moreno. A muller que durmía pouco e soñaba moito*. Vigo : Edicións Xerais de Galicia, 2018. Sign.: 152/258.

Ferreira Boo, Carmen

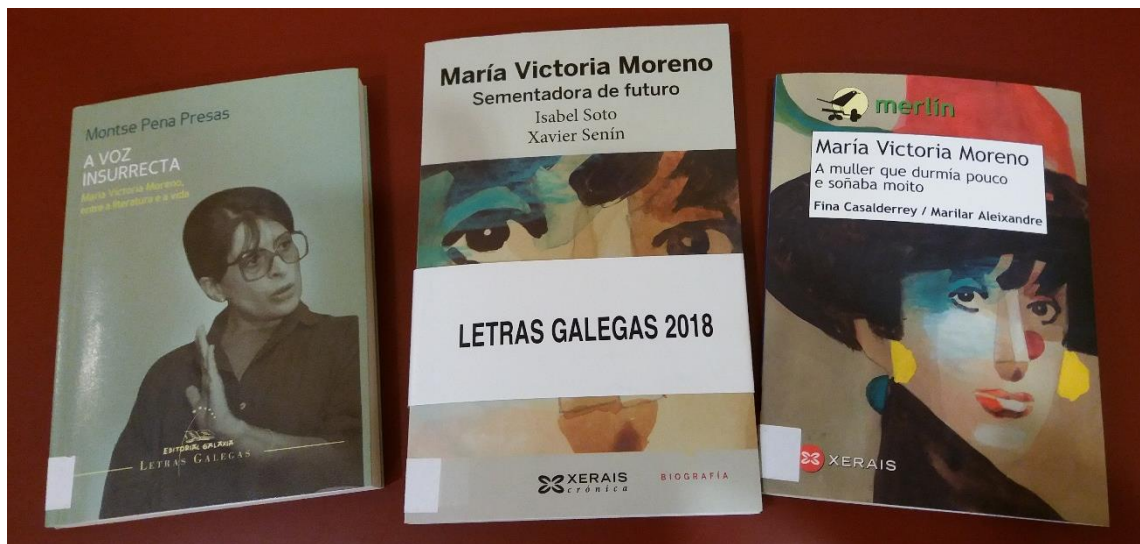
-*Regresan a porto as historias do buque-escola : Edicións Xerais reedita a gran novela da escritora extremeña María Victoria Moreno, que volve coa tripulación de nenos* / En: *Libros galegos de onte e hoxe para a nenez e a mocidade (2010-2015)* / coordinación, Blanca-Ana Roig Rechou e Isabel Mociño González. Santiago de Compostela : Universidade de Santiago de Compostela, Servizo de Publicacións e Intercambio Científico, 2015. P. 181-182. Sign.: 149/138.

Gallego, Luz

-*Transgresora* / En: *Crítica e autores : artigos e entrevistas publicados en La Voz de Galicia*. A Coruña : La Voz de Galicia, 2002. P. 400-401. Sign.: 10/187.

Gómez, Rosa

-*Galega por adopción* / En: *Crítica e autores : artigos e entrevistas publicados en La Voz de Galicia*. A Coruña : La Voz de Galicia, 2002. P. 401-402. Sign.: 10/187.

Pena Presas, Montse

-*A voz insurrecta. María Victoria Moreno, entre a literatura e a vida.* Vigo: Galaxia, 2018. Sign.: 153/23.

Soto, Isabel e Senín, Xavier

-*María Victoria Moreno. Sementadora de futuro.* Vigo : Edicións Xerais de Galicia, 2018. Sign.: 153/74.

BIBLIOTECA PENZOL E BIBLIOTECA FERNÁNDEZ DEL RIEGO
ARTIGOS SOBRE MARIA VICTORIA MORENO
 revistas

En **FADAMORGANA** . Sign.: RG-569

-*A beleza polo lirismo e a tenrura : achegamento á obra de María Victoria Moreno / Isabel Soto López.*
 N. 3 (dec. 1999) ; p. 17-21.

En **GRIAL** . Sign.: SL-R-3

-*A verdadeira data de nacemento de María Victoria Moreno / Fina Casalderrey, Marilar Aleixandre.*
 T. 55, n. 215 (xul.-set. 2017) ; p. 10-11.

